

LT

LT

LT

EUROPOS KOMISIJA

Briuselis, 2011.4.20
KOM(2011) 224 galutinis

2011/0091 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS REGLAMENTAS

kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 521/2008, įsteigiantis Kuro elementų ir vandenilio bendrąją įmonę

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

Pasiūlymo pagrindas ir tikslai

Remiantis Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 187 straipsniu (buvęs EB sutarties 171 straipsnis), bendros technologijų iniciatyvos Septintojoje bendrojoje programoje (7 BP)¹ pristatomos kaip būdas sukurti Europos lygmens viešojo ir privačiojo sektorių partnerystę mokslinių tyrimų srityje. Bendromis technologijų iniciatyvomis išreiškiamas tvirtas ES pasiryžimas koordinuoti mokslinių tyrimų veiklą, stiprinti Europos mokslinių tyrimų erdvę ir siekti Europos konkurencingumo tikslų.

Kuro elementų ir vandenilio bendroji įmonė (KEV bendroji įmonė) įsteigta 2008 m. gegužės 30 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 521/2008. Administracinės ir veiklos išlaidas kartu finansuoja trys nariai: pramonės grupė, mokslinių tyrimų grupė ir Europos Komisija.

Nuo pat pradžių pramonės sektoriui nustatytas dalyvavimo reikalavimas, kad pramonės sektoriaus finansiniu įnašu būtų padengiama 50 % einamųjų išlaidų (kitą dalį padengtų Komisija), o veiklos išlaidoms padengti skirtas pramonės sektoriaus įnašas natūra būtų ne mažesnis nei Komisijos finansinis įnašas.

Nuo įsteigimo KEV bendroji įmonė paskelbė tris kvietimus teikti pasiūlymus: pirmajam skirta 28,1 mln., antrajam – 73,1 mln., o trečiajam – 89,1 mln. EUR. Nuostata dėl veiklos išlaidoms padengti skirtų pramonės sektoriaus įnašų atitikimo reiškia, kad pramonės sektorius turi padengti ir kitiems dalyviams (įskaitant universitetus, mokslinių tyrimų centrus, viešąsias įstaigas ir kt.) už visų rūšių veiklą (įskaitant fundamentinius mokslinius tyrimus) skiriamus įnašus.

Dėl šios priežasties pagal pirmus du KEV bendrosios įmonės paskelbtus kvietimus teikti pasiūlymus taikomi didžiausi finansavimo lygiai turi būti sistemiškai įvertinti ir sumažinti visiems dalyviams. Taikant atitikimo reikalavimą, pagal pirmus du kvietimus tiesioginių išlaidų kompensuota gerokai mažiau: didelėms įmonėms – 50–33 %, o MVĮ ir mokslinių tyrimų įstaigoms – 75–50 % KEV bendrosios įmonės įnašo.

Tokie finansavimo lygiai yra gerokai žemesni nei nustatyti pagal 7 BP (įskaitant Europos ekologiškų automobilių programą, skirtą elektrinėms transporto priemonėms su baterijomis) ar pagal ne Europoje vykdomas kuro elementų ir vandenilio mokslinių tyrimų ir plėtros programas. Dėl mažų finansavimo normų, taip pat dėl finansų ir ekonomikos krizės, kuri turi poveikio su šia ateities technologija susijusią veiklą vykdančiam sektoriui, šiuo metu KEV bendrosios įmonės veiksmuose dalyvaujama ne taip aktyviai, kaip tikėtasi iš pradžių. Jei nieko nekeisime, tikėtina, kad ir pramonės, ir mokslinių tyrimų sektorių atstovai apskritai liausis domėjęsi minėtaisiais veiksmais.

Be to, skatinami ir tam tikrais atvejais numatomi įnašai į projektus iš viešųjų nacionalinių ir regioninių šaltinių. Tačiau pagal dabartinį reglamentą į tai neatsižvelgiama. Naujame tekste nustatoma, kad užtikrinant ES lėšų atitikimą bus galima atsižvelgti ne tik į paties pramonės sektoriaus įnašą, bet ir į kitų veikloje dalyvaujančių juridinių asmenų įnašus.

---

¹ OL L 412, 2006 12 30, p. 1.

Kadangi tuo atveju, kai pakartotinai nustatoma, kad įnašas yra mažesnis nei reikalaujama, Komisija iš pradžių nagrinėja situaciją, o tada priima sprendimą, kokių tinkamų priemonių imtis, Reglamento (EB) Nr. 521/2008 priedo 12 straipsnio 7 dalies antroje pastraipoje frazė „Komisija...“ pakeista fraze „Komisija gali...“.

Be to, pramonės ir mokslinių tyrimų grupės privalo einamosioms išlaidoms padengti skirtą piniginę įmoką į KEV bendrosios įmonės biudžetą sumokėti iš anksto, „iki kiekvienų finansinių metų pradžios“. Įsteigus KEV bendrąją įmonę parengtame Komisijos ir KEV bendrosios įmonės finansavimo susitarime numatyta, kad pati Komisija savo įnašą mokėtų tik dalimis per finansinius metus. Būtų teisinga tokias pačias sąlygas nustatyti abiem grupėms.

Šiuo metu finansavimo lygis nustatomas po kiekvieno vertinimo. Siekiant padidinti paramos gavėjams būtiną nuspėjamumą, pristatoma galimybė nustatyti kvietimui taikomą mažiausią finansavimo lygį.

Pasiūlymu siekiama pritaikyti nuostatas prie pirmiau nurodytų sąlygų.

- **Bendrosios aplinkybės**

Kuro elementų ir vandenilio (KEV) technologijos yra perspektyvios, ilgalaikės energetikos galimybės, kuriomis galima naudotis visuose ekonomikos sektoriuose ir kurios turi įvairiausių privalumų, susijusių su energetiniu saugumu, transportu, aplinka ir tausiu išteklių naudojimu. Numatoma, kad jos bus itin reikšmingos ES pereinant prie mažo anglies dioksido kiekio technologijų visuomenės ir padės pasiekti tikslą iki 2050 m. išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį sumažinti daugiau kaip 85 %.

KEV technologijos galutinių naudotojų gali būti taikomos įvairiai: i) stacionariuose įrenginiuose, pvz., elektros energijai ir (arba) šilumai gaminti, ii) transporto sektoriuje, pvz., energijai transporto priemonėms, autobusams ir traukiniams tiekti, taip pat iii) nešiojamuose įrenginiuose, pvz., energijai nešiojamiesiems kompiuteriams ir mobiliesiems telefonams tiekti. Pastaraisiais metais KEV sektoriuje padaryta didelė pažanga plėtojant technologijas visose šiose taikymo srityse, ypač didinant našumą, taip pat mažinant sąnaudas.

Pavyzdžiui, transporto sektoriuje – itin reikšmingoje rinkoje, kurioje esama ypač daug galimybių mažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, neseniai atlikus nuodugnų tyrimą, kuriame naudotasi sektoriaus faktiniais duomenimis, padaryta išvada, kad naudojant elektrines transporto priemones su kuro elementais ir elektrines transporto priemones su baterijomis galima gerokai sumažinti išmetamo anglies dioksido ir vietos teršalų ir kad iki 2025 m. arba anksčiau, jeigu bus atleidžiama nuo atitinkamų mokesčių ir (arba) taikomos atitinkamos paskatos, šių abiejų rūšių transporto priemonės bus perspektyvios ir viena kitą papildančios įprastinių transporto priemonių su vidaus degimo varikliais alternatyvos. Tyrime taip pat apskaičiuota, kad ateinančiais dešimtmečiais vandenilio paskirstymo ir mažmeninės infrastruktūros sąnaudos sudarys 5 % visos elektrinės transporto priemonės su kuro elementais kainos (1 000–2 000 EUR vienam automobiliui), taigi bus panašios į elektrinių transporto priemonių su baterijomis ir įkraunamų hibridinių transporto priemonių įkrovimo infrastruktūros plėtojimo sąnaudas, todėl kurti specialią vandenilio tiekimo infrastruktūrą yra pagrįsta.

Kad būtų galima išnaudoti visas KEV technologijų teikiamas galimybes, dar reikia užtikrinti nuolatinį ir pastovų visuomenės palaikymą ir kartu imtis atitinkamų politikos priemonių siekiant įveikti likusias technologines, ekonomines ir institucines plataus tų technologijų komercializavimo kliūtis. Nepaisant finansų krizės, pagrindinės ES konkurentės šioje srityje

(JAV, Japonija, Pietų Korėja ir Kinija) toliau deda dideles pastangas, kad įveiktų tokias kliūtis – tam įgyvendinamos mokslinių tyrimų ir plėtros programos, imamasi politikos priemonių ir vykdoma komercializavimo veikla.

Pasiūlymo srityje galiojančios nuostatos

Pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 187 straipsnį (buvęs EB sutarties 171 straipsnis) įsteigtos dar keturios bendrosios įmonės: „Švarus dangus“, Naujoviškų vaistų iniciatyvos bendroji įmonė, ARTEMIS ir ENIAC. Kiekvienos bendrosios įmonės nuostatos pritaikytos prie jos veiklos srities ypatumų.

Derėjimas su kitomis Sąjungos politikos kryptimis ir tikslais

Igyvendindama vieną iš iniciatyvų, pradėtų 2007 m. sausio mėn. komunikatu „Europos energetikos politika“², Europos Komisija rengia Europos strateginį energetikos technologijų planą (SET planą)³, kuriuo siekiama nustatyti artimiausių dešimtmečių energetikos technologijų inovacijų kryptį, įdiegti našias ir mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančias technologijas, įskaitant kuro elementų ir vandenilio technologijas, ir užtikrinti, kad energetikos sistema taptų tvaresnė. 2007 m. gegužės mėn. Europos Parlamentas priėmė rašytinį pareiškimą⁴, kuriame paragino ES institucijas remti nešiojamuose ir stacionariuose įrenginiuose ir transporto sektoriuje skirtas taikyti kuro elementų ir vandenilio technologijas užmezgant partnerystę su suinteresuotais regionais ir miestais, MVĮ ir pilietinės visuomenės organizacijomis.

Siūlomas Tarybos reglamentas atitinka ES mokslinių tyrimų politiką. Jis taip pat dera su atnaujinta Lisabonos strategija⁵ ir Barselonos tikslais, kad iki 2010 m. ES 3 % savo BVP investuotų į mokslinius tyrimus ir plėtrą. Europai siekiant šių tikslų didelę reikšmę turi Septintoji bendroji programa (7 BP) (2007–2013 m.). Joje taip pat išreiškiamas bendras sutarimas, kad, siekdama sukurti konkurencingą ir dinamišką žiniomis grindžiamą ekonomiką, Europa privalo dėti dvigubai daugiau pastangų, kad jos investicijų į mokslinius tyrimus, plėtrą ir demonstravimą grąža būtų didesnė.

Ši iniciatyva įtraukta į plataus masto ir didelių užmojų ES strategiją, kuria siekiama panaikinti atsilikimą inovacijų srityje ir pagal kurią, be kita ko, siūloma įsteigti Europos technologijų institutą.

2. KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS REZULTATAI IR POVEIKIO VERTINIMAS

Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis ir tiriamųjų duomenų naudojimas

NETAIKOMA

---

² Europos energetikos politika, COM(2007) 1 galutinis, 2007 1 10.

³ Dėl Europos strateginio energetikos technologijų plano sudarymo, COM(2006) 847 galutinis, 2007 1 10.

⁴ Rašytinis pareiškimas pagal Darbo tvarkos taisyklių 116 straipsnį dėl ekologiškos vandenilio ekonomikos sukūrimo ir trečios Europos pramoninės revoliucijos sudarant partnerystę su suinteresuotais regionais ir miestais, MVĮ ir pilietinės visuomenės organizacijomis, Europos Parlamentas 0016/2007, 2007 m. gegužės mėn.

⁵ COM(2005) 24.

Poveikio vertinimas

NETAIKOMA

3. TEISINIAI PASIŪLYMO ASPEKTAI

Siūlomų veiksmų santrauka

Pasiūlymą sudaro Tarybos reglamentas, kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos reglamentas dėl Kuro elementų ir vandenilio bendrosios įmonės įsteigimo.

Teisinis pagrindas

Šio pasiūlymo teisinis pagrindas yra Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 187 straipsnis.

Subsidiarumas ir proporcingumas

NETAIKOMA

Pasirinkta priemonė

Tarybos reglamentas, kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 521/2008.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Be šiam Tarybos reglamentui įgyvendinti iš pradžių priimto biudžeto, finansinio poveikio nėra. Siūlomais pakeitimais bus padidintos galimybės galiausiai panaudoti numatytas lėšas.

Visas 470 mln. EUR ES įnašas bus skirtas pagal šias 7 BP specialiosios programos „Bendradarbiavimas“ biudžeto eilutes: energetika; nanomokslai, nanotechnologijos, medžiagos ir naujos gamybos technologijos; transportas (įskaitant aeronautiką); ir aplinka (įskaitant klimato kaitą) – Mokslinių tyrimų GD, taip pat transportas – Mobilumo ir transporto GD ir energetika – Energetikos GD.

5. NEPRIVALOMI DUOMENYS

[...]

Pasiūlymas

TARYBOS REGLAMENTAS

kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 521/2008, įsteigiantis Kuro elementų ir vandenilio bendrąją įmonę
(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 187 ir 188 straipsnius,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę⁶

atsižvelgdama į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę⁷,

kadangi:

- (1) Kuro elementų ir vandenilio bendrąją įmonę (KEV bendrąją įmonę) jos steigėjai – pramonės grupė ir Komisija – įsteigė 2008 m. gegužės 30 d.
- (2) Mokslinių tyrimų grupė KEV bendrosios įmonės nare tapo 2008 m. liepos 14 d. Ši grupė prie KEV bendrosios įmonės tikslų įgyvendinimo prisideda ir finansiniais įnašais, ir įnašais natūra. Atsižvelgiant į ypatingą KEV bendrosios įmonės sudėtį ir į jos taisykles, taip pat į jos veiklos pobūdį, tikslus ir mastą, mokslinių tyrimų grupės nariai pasiektais rezultatais gali naudotis taip pat, kaip ir pramonės grupės nariai. Todėl pagrįsta nustatyti galimybę reikalavimus atitinkančiomis lėšomis laikyti ir pramonės, ir mokslinių tyrimų grupės įnašus natūra.
- (3) Mokslinių tyrimų grupei tapus bendrosios įmonės nare, tikslinga laikyti, kad mokslinių tyrimų organizacijų (įskaitant universitetus ir mokslinių tyrimų centrus) įnašai natūra atitinka Bendrijos įnašą, kaip nustatyta įstatų 12 straipsnio 3 dalyje.
- (4) KEV bendroji įmonė veiklą vykdo daugiau kaip dvejus metus, ir per tą laikotarpį užbaigtas visas veiklos ciklas: paskelbti kvietimai teikti pasiūlymus, įvertinti pasiūlymai, baigtos derybos dėl finansavimo ir sudaryti dotacijos susitarimai. Per šį laikotarpį sukaupta patirtis rodo, kad KEV bendrosios įmonės projektų didžiausi finansavimo lygiai visiems dalyviams turėjo būti gerokai sumažinti. Todėl KEV bendrosios įmonės veiksmuose dalyvavo gerokai mažiau dalyvių, nei iš pradžių tikėtasi.

---

⁶ OL C [...], [...], p. [...].

⁷ OL C [...], [...], p. [...].

- (5) Pagal Reglamento (EB) Nr. 521/2008, įsteigiančio Kuro elementų ir vandenilio bendrąją įmonę⁸, priedo 26 straipsnį Valdyba patvirtino šio reglamento pakeitimus.
- (6) Suteikus galimybę visų veikloje dalyvaujančių juridinių asmenų įnašus natūra laikyti reikalavimus atitinkančiomis lėšomis, būtų pripažinta mokslinių tyrimų grupės narystė ir padidinti finansavimo lygiai, o kartu būtų ir toliau laikomasi pagrindinio atitikimo principo, taip pat atsižvelgiama į būtinybę sąžiningai ir proporcingai sumažinti skirtingų tipų dalyviams skiriamą finansavimą.
- (7) Bendrosios įmonės programų biuro einamasis išlaidas turėtų padengti trys bendrosios įmonės nariai. Tikslinga visiems bendrosios įmonės nariams nustatyti vienodą mokėjimo tvarkaraštį.
- (8) Komisijai turėtų būti suteikta galimybė šiek tiek lanksčiau rinktis priemones, kurių turi būti imamasi, kai kitų dalyvių įnašas yra mažesnis nei reikalaujama.
- (9) Šiuo metu finansavimo lygis nustatomas po kiekvieno gautų pasiūlymų vertinimo. Kad paramos gavėjai galėtų apytiksliai nustatyti galimo finansavimo mastą, turėtų būti numatyta galimybė nustatyti kvietimui taikomą mažiausią finansavimo lygį.
- (10) Todėl Reglamentas (EB) Nr. 521/2008 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamentas (EB) Nr. 521/2008 iš dalies keičiamas, kaip nurodyta šio reglamento priede.

2 straipsnis

Nepaisant Reglamento (EB) Nr. 521/2008 priedo 12 straipsnio 3 dalies, keitimo reglamentas neturi poveikio teisėms ir įpareigojimams, nustatytiems pagal dotacijos susitarimus ir kitas sutartis, kuriuos bendroji įmonė sudarė iki šio reglamento įsigaliojimo. Visų pirma jis neturi poveikio minėtuose susitarimuose ir sutartyse nustatytoms viršutinėms finansavimo riboms.

---

⁸ OL L 153, 2008 6 12, p. 1.

3 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtąją dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Tačiau priedo 3 straipsnio a dalis taikoma nuo 2008 m. liepos 14 d.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

*Tarybos vardu
Pirmininkas*

PRIEDAS

Reglamentas (EB) Nr. 521/2008 iš dalies keičiamas taip:

1. 6 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 2 dalis pakeičiama taip:

„2. KEV bendroji įmonė gali turėti savo vidaus audito pajėgumus.“.

Reglamento (EB) Nr. 521/2008 priedas iš dalies keičiamas taip:

2. 2 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 2 dalies pirma ir antra įtraukos pakeičiamos taip:

„– užtikrina, kad jos įnašas į KEV bendrosios įmonės išteklius, kaip nustatyta šių įstatų 12 straipsnyje, būtų sumokamas kaip išankstinė piniginė įmoka 50 % KEV bendrosios įmonės einamųjų išlaidų padengti ir perkeliamas į KEV bendrosios įmonės biudžetą dalimis pagal susitarimą,

– užtikrina, kad pramonės sektoriaus įnašas į mokslinių tyrimų ir plėtros veiklos, kurią finansuoja KEV bendroji įmonė, vykdymą kartu su kitų paramos gavėjų įnašais būtų ne mažesnis nei Sąjungos įnašas,“;

b) 3 dalies antros pastraipos ketvirta įtrauka pakeičiama taip:

„– užtikrina, kad jos įnašas į KEV bendrosios įmonės išteklius, kaip nustatyta šių įstatų 12 straipsnyje, būtų sumokamas kaip išankstinė piniginė įmoka 1/12 KEV bendrosios įmonės einamųjų išlaidų padengti ir perkeliamas į KEV bendrosios įmonės biudžetą dalimis pagal susitarimą.“.

3. 12 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 3 dalis pakeičiama taip:

„3. KEV bendrosios įmonės veiklos išlaidos dengiamos iš Sąjungos finansinio įnašo ir iš veikloje dalyvaujančių juridinių asmenų įnašų natūra. Dalyvaujančių juridinių asmenų įnašas turi būti ne mažesnis nei Sąjungos finansinis įnašas.

Pajamos tvarkomos pagal 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimu Nr. 1982/2006/EB dėl Europos bendrijos mokslinių tyrimų, technologinės plėtros ir demonstracinės veiklos septintosios bendrosios programos (2007–2013 m.)⁹ nustatytas dalyvavimo taisykles. Ši nuostata taikoma nuo tos dienos, kurią mokslinių tyrimų grupė tapo KEV bendrosios įmonės nare.“;

b) 7 dalis iš dalies keičiama taip:

i) Antra ir trečia pastraipos pakeičiamos taip:

---

⁹ OL L 412, 2006 12 30, p. 1.

„Jeigu įvertinus nustatoma, kad dalyvaujančių juridinių asmenų įnašas natūra yra mažesnis nei reikalaujamas lygis, Komisija kitais metais gali sumažinti savo įnašą.

Jeigu nustatoma, kad dalyvaujančių juridinių asmenų įnašas natūra dvejus metus iš eilės yra mažesnis nei reikalaujamas lygis, Komisija gali pasiūlyti Tarybai likviduoti KEV bendrąją įmonę.“

4. 15 straipsnis papildomas šia 4 dalimi:

„4. Valdyba gali nuspręsti nustatyti pagal konkretų kvietimą teikti pasiūlymus kiekvienos kategorijos dalyviams taikomą mažiausią finansavimo lygį.“

FINANSINĖ TEISĖS AKTO PASIŪLYMO PAŽYMA

Šis pakeitimo pasiūlymas neturi poveikio ES biudžetui.

(Finansinio reglamento 28 straipsnis ir įgyvendinimo taisyklių 22 straipsnis)]